

1. Waarom federale programmaticcijfers?

Om ervoor te zorgen dat er verspreid in België voldoende aanbod van ziekenhuiszorg is, bepaalt het koninklijk besluit van 3 augustus 1976 (psychiatrische ziekenhuisdiensten) en 21 maart 1977 (niet-psychiatrische ziekenhuisdiensten) tot vaststelling van de criteria die van toepassing zijn voor de programmatie van verschillende soorten ziekenhuisdiensten, het aantal ziekenhuisbedden van elk type die mogen erkend worden. Dit aantal bedden en/of plaatsen wordt uitgedrukt in een hoeveelheid per duizend inwoners. Het aantal bedden en/of plaatsen staat in functie van het bevolkingscijfer in België en is dus evolutief. De dienst DBI - team Datamanagement berekent hoeveel ziekenhuisbedden en plaatsen er van elk type mogen zijn in functie van de laatst gekende bevolkingscijfers. Dat noemen wij de programmaticcijfers of de programmatie.

Dit document heeft als doel om bijkomende informatie te verschaffen m.b.t. de ter beschikking gestelde federale programmaticcijfers. Deze cijfers worden vanaf november 2020 ter beschikking gesteld op de website van de FOD Volksgezondheid via volgende link: <https://www.health.belgium.be/nl/gezondheid/organisatie-van-de-gezondheidszorg/delen-van-gezondheidsgegevens/gezondheidszorginstellingen>

2. Inhoud

2.1 Programmaticcijfers op jaarbasis, zowel per gewest als federaal

De programmaticcijfers worden per kalenderjaar opgemaakt (maandelijkse update gedurende het jaar). Onderaan de Excelfile staat het tijdstip van de laatste doorgevoerde aanpassing.

Bijvoorbeeld: Programmaticcijfers 2020 – laatste update 16 november 2020

In het document kan men zowel de programmaticcijfers per gewest onderscheiden als de cumulatie namelijk de federale programmaticcijfers voor België. We onderscheiden hierbij drie kolommen:

- Programmatie = De federaal berekende programmaticcijfers berekend volgens de bevolkingscijfers, op basis van de verschillende criteria (K.B.'s).
- Erkende bedden en/ of plaatsen = Het aantal erkende bedden en/ of plaatsen (door de bevoegde deelstaat) op een bepaald tijdstip.
- Beschikbare ruimte = Het verschil tussen de federaal berekende programmaticcijfers en het aantal erkende bedden en/of plaatsen.

Namelijk:

VLAANDEREN			BRUSSEL			WALLONIE			BELGIE		
Programmatie	Erkende bedden en/of plaatsen	Beschikbare ruimte Vlaanderen	Programmatie	Erkende bedden en/of plaatsen	Beschikbare ruimte Brussel	Programmatie	Erkende bedden en/of plaatsen	Beschikbare ruimte Wallonië	Programmatie	Erkende bedden en/of plaatsen	Beschikbare ruimte België
	01/11/2020			01/11/2020			01/11/2020			01/11/2020	

2.2 Bevolkingscijfers

Voor de prognose van de bevolkingscijfers baseren wij ons, op de gegevens van STATBEL, waarbij wij steeds gebruik maken van de laatst beschikbare bevolkingscijfers.

Bijvoorbeeld:

PROGRAMMATIE	
BEVOLKING	STATBEL 01/01/2020
BEJAARDEN (+ 65 j)	STATBEL 01/01/2020
GEBOORTEN	STATBEL 2018
KINDEREN (0 tot 14 jaar)	STATBEL 01/01/2020

2.3 Programmatiecriteria inzake aantal ziekenhuisbedden voor niet-psychiatrische ziekenhuisdiensten

De programmatieregels voor het aantal ziekenhuisbedden voor niet-psychiatrische diensten is vastgelegd per K.B. De link naar dit K.B. kunt u [hier](#) vinden.

Niet- psychiatrische ziekenhuisdiensten	
C + CD + D	2,90 bedden per 1.000 inw.
B + L	0,03 bedden per 1.000 inw.
SP (inclusief Sp- palliatief - inclus SP-palliatif)	0,52 bedden per 1.000 inw.
G	6 bedden per 1.000 bejaarden
M	32 bedden per 1.000 geboorten
E	37 bedden per 1.000 geboorten
Nic	6 bedden per 1.000 geboorten
Totaal aantal bedden niet- psychiatrische ziekenhuisdiensten	

Aan de hand van de bevolkingscijfers en de in het K.B. opgenomen programmatieregels komt men aan de programmatie per type bed.

Bijvoorbeeld:

De programmatiecriteria inzake het aantal C/CD en D ziekenhuisbedden in de niet-psychiatrische diensten, worden voor het Rijk als volgt vastgelegd: 2,90 bedden per duizend inwoners. In Vlaanderen waren er op één januari 2020 6 629 143 inwoners.

Na toepassing van de programmatiecriteria op het aantal inwoners (in dit voorbeeld: 6 629 143 delen door 1000 inwoners per 2,9 bedden) krijgen we een cijfer voor de deelstaat (in dit voorbeeld Vlaanderen).

Dit programmatiecijfer voor de kenletters C + CD + D zal dan verschijnen in de kolom programmatie van de kenletter voor de bedoelde deelstaat. De eigenlijke invulling voor deze bedindex voor een bepaalde deelstaat (= deze informatie ontvangen we via de verschillende erkenningbesluiten) worden dan steeds toegevoegd in de kolom 'erkende bedden'. Het verschil tussen de programmatie en de

erkende bedden ziet men vervolgens in de volgende kolom. Indien er volgens de programmatieregels nog ruimte is dan staan de cijfers in het zwart/grijs. Indien de programmatie is overschreden dan worden de cijfers in het rood geplaatst.

2.4 Programmatiecriteria inzake aantal ziekenhuisbedden en/ of plaatsen voor psychiatrische ziekenhuisdiensten

Naar analogie van de programmatieregels voor de niet-psychiatrische ziekenhuisdiensten worden ook de programmatieregels voor het aantal ziekenhuisbedden en/of plaatsen voor psychiatrische diensten vastgelegd per K.B. De link naar dit K.B. kunt u [hier](#) vinden.

Psychiatrische ziekenhuisdiensten	
A (AZ)	0,27 bedden per 1.000 inw.
Ad + An (AZ)	0,075 bedden/plaatsen per 1.000 inw.
A (PZ)	0,5 bedden per 1.000 inw.
Ad + An (PZ)	0,15 bedden/plaatsen per 1.000 inw.
K (AZ + PZ)	0,32 bedden per 1.000 kinderen
Kd + Kn (AZ + PZ)	0,32 bedden/plaatsen per 1.000 kinderen
T	0,90 bedden per 1.000 inw.
Td + Tn	0,40 bedden/plaatsen per 1.000 inw.
Sp- psychogeriatric (AZ +PZ) + Tg	0,23 bedden per 1.000 inw.
IB "SGA-Volwassenen"	64 bedden voor het Rijk
Tf-bedden en Tf-plaatsen	
Totaal aantal bedden en/of plaatsen psychiatrische ziekenhuisdiensten	

Aan de hand van de bevolkingscijfers en de in het K.B. opgenomen programmatieregels komt men aan de programmatie per type bed en/of plaats. Voor een concreet voorbeeld: Zie punt 2.3.

2.5 Aandachtspunten

- Sinds de 6de staatshervorming behoren de categorale/subacute ziekenhuizen (die alleen Sp en/of G-index bedden hadden) niet langer onder federale bevoegdheid (einde overgangsfase 31 december 2018), met uitzondering van ziekenhuizen met alleen bedden SP-palliatief. Hierdoor werden voor de programmatiecijfers van Vlaanderen (= de enige entiteit die als gevolg van deze hervorming categorale ziekenhuizen heeft) een aantal bedden in mindering gebracht vanaf de programmatiecijfers 2019.

Deze categorale/subacute instellingen waren goed voor in totaal 1003 bedden nl. 878 SP-bedden, 73 SP- bedden psycho-geriatric (zie psychiatrische ziekenhuisdiensten) en 52 G- bedden. We hebben in onze programmatiecijfers dit aantal bedden buitengebruik gezet.

- Ook de bevoegdheid inzake beschut wonen (BW) en de psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT) werd overgeheveld sinds de 6de staatshervorming. Daarom werden de bedden en plaatsen voor deze instellingen vanaf de programmatiecijfers 2018 integraal verwijderd.